

Lenka Siváková: *Bilingvismus se zvláštním zaměřením na výuku češtiny pro bilingvní děti s francouzštinou jako druhým mateřským jazykem*

**Katedra českého jazyka a literatury, Fakulta pedagogická
Západočeské univerzity v Plzni**

Plzeň 2012

posudek vedoucího diplomové práce

Diplomantka se ve své studii zabývá mimořádně zajímavým a aktuálním tématem, a to z pozice výuky češtiny jako cizího (resp. druhého) jazyka. L. Siváková ve své diplomové práci, resp. v její první, teoreticky zaměřené části pojednává o vybraných relevantních tématech (např. bilingvismus a jeho druhy; determinanty ovlivňující kvalitu osvojování jiného jazykového kódu; vznik a aktivity České školy bez hranic (ČŠBH); typy žáků v ČŠBH; dílčí kontrastivní analýza češtiny a francouzštiny aj.), v části druhé, praktické, pak rozebírá výsledky dotazníkové sondy provedené mezi některými frekventanty ČŠBH. Pokud jde o strukturu dané diplomové práce, poznamenávám, že by mohly třetí a pátá kapitola (resp. podkapitola 5.2) následovat za sebou.

Na předložené diplomové práci oceňuji velmi dobré teoretické zvládnutí zvolené problematiky, která je nejen náročná, ale v oblasti lingvodidaktické v našem prostředí i poměrně málo zpracovaná. Za velmi přínosnou a inspirativní pokládám zejména čtvrtou kapitolu o determinantech, kde diplomantka projevuje jednak příkladnou znalost problematiky (klíčových faktorů ovlivňujících mluvčího v procesu nabývání znalosti jazyka), a to na základě vlastní pedagogické zkušenosti, jednak schopnost formulovat určitá řešení naznačených problémů. Pokud jde o zmiňovaný kontrastivní přístup, bylo by vhodné více naznačit jeho úskalí, v současnosti se od něj spíše ustupuje, i zmínit některé další možné okruhy chyb

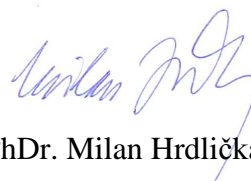
(např. časovou souslednost, užívání členů aj.). Některá tvrzení v této kapitole (např. o podobnosti českého a francouzského slovosledu) jsou poněkud diskusní. Co se terminologie týče, doporučoval bych užívání termínu *poslech s porozuměním* místo „naslouchání“, což může vést k nedorozumění.

Praktická část diplomové práce je zpracována svědomitě a na odpovídající úrovni, poznamenávám, že by bylo možné a zajímavé sledovat více i jiné jazykové roviny – to by však neúnosným způsobem přesáhlo cíle i prostorové možnosti tohoto typu kvalifikační práce. Na předložené studii je zřejmé nadstandardní osobní zaujetí autorky sledovanou problematikou, což nebývá samozřejmostí, za pozitivní prvek považuji i provedení sondy do nepříliš známého prostředí ČŠBH. I když Lenka Síváková opakovaně zdůrazňuje individuální charakter problematiky bilingvismu, přesto bych u obhajoby uvítal, kdyby se diplomantka pokusila na základě svých četných poznatků z ročního pobytu v zahraničí formulovat některá obecnější doporučení pro pedagogickou praxi.

Výhrady, bohužel, musím mít ke stránce formální. V některých pasážích se vyskytují problémy s interpunkcí (s. 2, 32, 33 aj.), místy není text zarovnán (např. na s. 3), seznam odborné literatury není řazen abecedně apod.

Celkově však konstatuji, že předložená diplomová práce splňuje požadavky na ni kladené. Pokládám ji – kromě dílčích výtek týkajících se interpunkčních aj. prohřešků, viz výše – za velmi zdařilou, a proto ji doporučuji k obhajobě. Její výsledné hodnocení (předběžně mezi „výborně“ a „velmi dobře“) bude záviset až na průběhu obhajoby.

V Plzni dne 30.7.2012

Doc.PhDr. Milan Hrdlička, CSc.

KČJ FPE ZČU